

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ЗА СИГНАЛАМИ ОПОВІЩЕННЯ
ТА В СКЛАДНИХ СИТУАЦІЯХ**

м. Львів-2021

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ЗА СИГНАЛАМИ ОПОВІЩЕННЯ ТА В СКЛАДНИХ СИТУАЦІЯХ

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ЗА СИГНАЛОМ ОПОВІЩЕННЯ "УВАГА ВСІМ"

У разі виникнення реальної загрози життю та здоров'ю людей внаслідок надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період проводиться оповіщення населення сигналами цивільного захисту з використанням технічних засобів оповіщення та залученням для передачі повідомлень телерадіомовних організацій.

Доведення сигналів, повідомлень про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій до населення, а також інформування здійснюється департаментом з питань цивільного захисту Львівської обласної державної адміністрації.

Терміновій інформації, що доводиться до населення, передуює уривчасте звучання електричних сирен, наявних на відповідній території, а також звучання електричних сирен у запису, яке передається через вуличні гучномовці і гучномовці встановлені на транспортних засобах та транслюється мережами радіомовлення і телебачення.

Звучання електросирен означає сигнал цивільного захисту "Увага всім". Почувши його слід негайно увімкнути приймачі проводового радіомовлення, налаштувати ефірні радіоприймачі на хвилю "Українського радіо Львів:UA" в ФМ-діапазоні 103,3 МГц, а телеприймачі переключити на ефірні цифрові телеканали "Львів:UA" Національна суспільна телекомпанія України, або телеканал "ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ" Телекомпанії "Львів-ТБ" та прослухати подальше повідомлення.

Повідомлення передаються протягом 5 хвилин після подачі звукового сигналу "Увага всім!". Візуальна інформація, що передається каналами телебачення супроводжується субтитруванням.

Частоти на яких передаються повідомлення цивільного захисту області:

Телерадіокомпанія "ТРТ"	ФМ-радіо "Твоє радіо", м. Дрогобич, м. Трускавець, 101,4 МГц
КП "Дрогобицьке регіональне радіомовлення"	Радіо "Франкова земля", 99,4 МГц
Телерадіокомпанія "ЛАН"	ФМ-радіо "Радіо Стрий ФМ", м. Стрий, 101,0 МГц
Телерадіокомпанія "Сокаль"	ФМ-радіо "Сокаль ФМ", м. Сокаль, 101,0 МГц
Телестудія "Радехів"	м. Радехів, 99,5 МГц
ФМ-радіо "Поступ"	м. Самбір, 92,9 МГц
ФМ - радіо "Голос Прикарпаття"	м. Старий Самбір, 91,4 МГц
ТРК "БУЖНЕТ" ФМ-радіо "Новий двір", "НЕО-радіо"	м. Червоноград, 100,5 МГц
Районна комунальна телерадіокомпанія "Броди"	"Броди FM-настрій в тобі", м. Броди 88,8 МГц
Он-лайн радіо "Вільне радіо"	м. Жовква, вуличне радіо (гучномовці)
Студія районного радіомовлення "Карпатський гомін"	м. Турка, 97,2 МГц.
ТОВ "Телерадіокомпанія Золочів"	"Золочів FM" м. Золочів, 89,9 МГц,
КП "Радіоредакція "Слово"	м. Борислав, 100,2 МГц
ПП "Інформаційно-просвітницький медіа-центр "Бойківська думка"	м. Сколе, 99,0 МГц
Редакція Жидачівського районного радіомовлення	"В ефірі - Сколівські бескиди" ФМ-радіо "Жидачів ФМ", м. Жидачів, 99,9 МГц
КП Яворівське радіомовлення	Радіо "Говорить Яворів"
Редакція Буського районного радіомовлення	Радіо "Буське радіо"

Також з повідомленням цивільного захисту можна ознайомитися у публічному каналі в месенджері "Telegram" "Оповіщення ЦЗ" (посилання на канал: <https://t.me/dczloda>) або за багатоканальним телефоном 0800-600-491 (інформування населення з питань цивільного захисту, безкоштовно з мобільних та стаціонарних телефонів).

Вислухавши повідомлення, необхідно:

- діяти без паніки та метушні у відповідності з отриманими вказівками та рекомендаціями;

- переконатися, що повідомлення почули або побачили люди, які мешкають чи працюють поруч, особливо якщо це літні люди або люди із вадами зору та слуху, надати їм необхідну допомогу.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ЗА СИГНАЛОМ ОПОВІЩЕННЯ "ПОВІТРЯНА ТРИВОГА"

З метою привернення уваги до населення доводиться сигнал оповіщення "УВАГА ВСІМ!" шляхом включення електричних сирен, які дублюються протяжними гудками інших звукових пристроїв суб'єктів господарювання та транспортних засобів.

Після цього у мовному режимі через засоби масової інформації (радіо, телебачення тощо) до населення доводиться сигнал "ПОВІТРЯНА ТРИВОГА" та порядок дій за цим сигналом.

З моменту подачі сигналу "ПОВІТРЯНА ТРИВОГА" для вжиття заходів захисту може бути всього лише кілька хвилин. Ці хвилини надзвичайно дорогоцінні і їх треба використовувати з максимальною ефективністю.

Почувши сигнал "ПОВІТРЯНА ТРИВОГА", необхідно:

а) перебуваючи вдома:

- ввімкнути приймач радіотрансляційної мережі, телевізор, радіоприймач і уважно прослухати інформацію, яка поступила;
- при можливості попередити сусідів і самотніх людей, що мешкають поруч;
- закрити вікна, вимкнути усі електричні прибори та нагрівальні прилади, перекрити квартирний газовий вентиль, загасити печі, вимкнути світло;
- швидко одягнутися та одягти дітей, перевірити наявність пришитих з внутрішньої сторони одягу у дітей дошкільного віку нашивок, на яких зазначено: прізвище, ім'я, по-батькові, адреса, вік, номер домашнього телефону;
- взяти індивідуальні засоби захисту, завчасно підготовлений запас продуктів і води, особисті документи, кишеньковий ліхтар та найкоротшим шляхом прямувати до найближчої захисної споруди.

У разі відсутності в радіусі 500 м від будинку захисної споруди використовуйте для укриття підвальне приміщення під будинком.

Ні в якому разі не можна після сигналу "ПОВІТРЯНА ТРИВОГА" залишатися в будинках, особливо на верхніх поверхах, адже внаслідок вибуху вони будуть руйнуватися від впливу ударної хвилі;

- зайняти місце у захисній споруді та виконувати вимоги старшого

(коменданта): не палити, не смітити, голосно не розмовляти, дотримуватися спокою і порядку, обов'язково допомагати дітям, літнім людям та інвалідам.

- уважно слідкувати за розпорядженнями та сигналами оповіщення.

УВАГА!

До ускладнення обстановки необхідно з'ясувати у консультаційному пункті житлово-експлуатаційного органу (КП, ЖЕК, БУ, ОСББ тощо) або органу місцевого самоврядування (селищної, сільської ради):

- прогнозовані надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру і порядок дій населення при їх виникненні;
- маршрути евакуації (якщо вона передбачається) у безпечний район;
- місце розташування найближчої захисної споруди, у якій можна укритися.

У разі загрози життю та здоров'ю необхідно потурбуватися про наявність:

- найпростіших засобів індивідуального захисту (респіратор, ватно-марлева пов'язка, протипилова тканинна маска тощо);
- найпростіших засобів медичної допомоги (бинт, йод, джгут, перекис водню, нашатирний спирт, знеболювальні засоби тощо).

У хвилини небезпеки кожному громадянину необхідно мобілізувати себе, проявити мужність, самовладання та діяти максимально швидко.

б) перебуваючи на роботі:

- виконати заходи, передбачені на цей випадок Планом дій та Інструкцією, діяти за вказівками керівництва суб'єкта господарювання;
- швидко, без паніки зайняти місце у захисній споруді (сховищі, підвальному приміщенні) та виконувати вимоги старшого (коменданта).

в) перебуваючи у громадському місці:

- вислухати вказівки адміністрації громадського місця та діяти у відповідності з ними (йти в зазначені сховища або укриття).

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ПРИ ЗАГРОЗІ МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ І БОЙОВИХ ДІЙ

1. При загрозі масових заворушень:
  - зберігати спокій та розсудливість;
  - при знаходженні на вулиці негайно залишити місце масового скупчення людей, уникати агресивно налаштованих людей;
  - не піддаватися на провокації;
  - надійно закрити двері, не виходити на балкон і не наближатися до вікон;
  - не залишати приміщення без нагальної потреби.
2. При загрозі бойових дій:
  - закрити штори або жалюзі (заклеїти вікна паперовою стрічкою) для зменшення ураження розбитим віконним склом;
  - перекрити газ, воду, загасити пічне опалення та виключити світло;
  - взяти документи, гроші, предмети першої необхідності, медичну аптечку та продукти харчування;
  - залишити помешкання та зайняти місце у захисній споруді чи підвалі;
  - попередити про небезпеку сусідів, надати допомогу людям похилого віку, інвалідам і дітям;
  - бути максимально обережними та не панікувати;
  - не залишати безпечне місце без нагальної потреби.
3. При загрозі ураження стрілецькою зброєю:
  - закрити штори або жалюзі (заклеїти вікна паперовою стрічкою) для зменшення ураження розбитим віконним склом;
  - закрити вікна, двері та виключити світло;
  - зайняти місце на підлозі в приміщенні, що не має вікон (комора, ванна кімната, прихожа);
  - поінформувати про небезпеку близьких і знайомих.
4. При вибуху боєприпасів:
  - уважно оглянутися довкола та визначити наявність загрози подальших руйнувань стін, зсувів перекриття, а також кому необхідна допомога;
  - за можливості спокійно та не панікуючи залишити небезпечне місце;
  - перебуваючи під завалом подавати голосові сигнали, проявляти меншу активність і берегти сили, зберігаючи які, можна протриматися до 5-ти діб;
  - виконувати усі вказівки пошуковців і рятувальників.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ПРИ ЗАХОПЛЕННІ У ЗАРУЧНИКИ

При захопленні у заручники:

- заспокоїтися, не панікувати, розмовляти спокійно;
- не виявляйте агресії та зневаги до терористів;
- з самого початку перебування в заручниках, особливо в перші години, виконувати у межах допустимого всі вказівки терористів;
- не привертати увагу терористів своєю поведінкою;
- не виявляти активного опору, що може погіршити власне становище;
- не намагатися втекти, якщо немає повної впевненості в успіху, що призведе до застосування терористами більш суворих заходів, ускладнить не тільки власне становище, а й становище інших заручників;
- заявити про погане самопочуття;
- запам'ятати якомога більше інформації про терористів щодо їх статі, чисельності, зовнішнього вигляду, особливостей зовнішності, тематики розмов, акценту, темпераменту, манер поведінки, озброєння тощо;
- намагатися визначити місце власного знаходження та утримання;
- не відмовлятися від їжі, яка допоможе зберегти сили та здоров'я;
- за можливості розташуватися подалі від вікон, дверей і самих терористів, що забезпечить власну безпеку у разі штурму приміщення, стрільби снайперів на ураження терористів;
- у разі штурму приміщення лягти на підлогу обличчям донизу, склавши руки на потилиці;
- слід пам'ятати, що правоохоронні органи та місцева влада зроблять все можливе для визволення заручників.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТИВ

З метою попередження та запобігання можливості проведення терористичних актів у багатоквартирних житлових будинках або поблизу них необхідно:

- знати телефони аварійних служб, чергових служб СБУ, Національної поліції, ДСНС України;
- обрати серед мешканців відповідального, старшого по під'їзду, будинку;
- вивчити місця можливого закладання вибухових пристроїв, складування вибухонебезпечних речовин;
- зміцнити, замкнути вхідні двері на горище та до підвалу;
- встановити ґрати на вікна квартир першого поверху, металеві вхідні двері з надійними замками, регулярно перевіряти їх справність;
- встановити домофон;
- не відкривати дверей до під'їзду та квартири незнайомим особам;
- звертати увагу на появу незнайомих бездоглядних транспортних засобів, незнайомих контейнерів, інших підозрілих предметів на стоянці біля будинку, незнайомих та підозрілих осіб, які прагнуть обстежити будинок і прилеглу територію, розпитують про розміщення квартир або заносять мішки, ящики тощо в будинок і до підвалу. У разі їх появи, негайно телефонувати в чергові служби Національної поліції, СБУ, ДСНС.

З метою попередження та запобігання можливості проведення терористичних актів на об'єктах (підприємствах, установах, організаціях тощо) або поблизу них доцільно:

- посилити пропускний режим при вході та в'їзді на територію об'єкту, встановити системи сигналізації, аудіо- та відеоспостереження та запису;
- встановити надійну огорожу території об'єкту;
- здійснювати періодичні огляди території об'єкту на предмет своєчасного виявлення підозрілих предметів;
- знати місця можливого закладання вибухових пристроїв, складування вибухо- та пожежонебезпечних речовин;
- проводити періодичну перевірку складських приміщень;
- забезпечувати ретельний підбір та перевірку кадрів;
- організовувати та спільно з правоохоронними органами проводити інструктажі та практичні заняття щодо дій при виявленні підозрілих предметів

(вибухових пристроїв);

- при укладенні договорів на здачу складських (підсобних) приміщень в оренду в обов'язковому порядку включати до них пункти, які дають право адміністрації об'єкту здійснювати перевірку орендованих приміщень щодо їх цільового використання;

- звертати увагу на появу незнайомих транспортних засобів, інших підозрілих предметів на стоянці біля об'єкту та осіб, які прагнуть обстежити об'єкт і прилеглу територію, розпитують про розміщення приміщень або прагнуть переправити мішки, ящики тощо на територію об'єкта;

- своєчасно уточняти телефони аварійних служб, чергових служб СБУ, Національної поліції, ДСНС;

- у разі виявлення незнайомих транспортних засобів, підозрілих осіб або підозрілого предмету негайно телефонувати в чергові служби Національної поліції, СБУ, ДСНС;

- до прибуття оперативно-слідчої групи забезпечити охорону незнайомих транспортних засобів, місця знаходження підозрілого предмету та спостереження за підозрілими особами, при необхідності евакуйовувати співробітників у безпечне місце, відключити енергоносії та привести в готовність до застосування всі наявні засоби пожежогасіння.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ПІДОЗРІЛОГО ПРЕДМЕТУ

Останнім часом почастишали випадки виявлення предметів на сходових площадках, біля дверей квартир, в установах, у громадському транспорті та місцях скупчення людей, які можуть виявитися вибуховими пристроями.

Слід пам'ятати, що для камуфляжу вибухових пристроїв можуть бути використані звичайні побутові предмети: портфелі, валізи, сумки, пакунки, пакети, згортки, мішки, ящики, коробки, іграшки тощо, зовнішній вигляд яких може приховувати їх справжнє призначення.

Ознаками підозрілих предметів, які можуть виявитися вибуховими пристроями, можуть бути: наявність дротів, антени, підозрілих звуків, джерел електричного живлення (батарежок, акумуляторів) або розтяжки з дроту (шпагату, мотузки), незвичне розміщення предмету, а також не властивий специфічний запах.

Батьки та дорослі є відповідальними за життя та здоров'я дітей, тому необхідно роз'яснювати їм, що будь-який підозрілий предмет, знайдений на вулиці (в під'їзді), може становити реальну небезпеку для їх життя та здоров'я.

При виявленні підозрілого предмету у під'їзді будинку:

- не залишати без уваги річ, яка не повинна перебувати у під'їзді;
- опитати сусідів, щоб виявити власника або особу, яка цю річ залишила;
- у разі якщо власник не виявлений, негайно повідомити про знахідку

чергові служби Національної поліції, СБУ, ДСНСУ.

При виявленні підозрілого предмету у громадському транспорті:

- не залишати без уваги забуту або бездоглядну річ;
- звернути увагу людей, що знаходяться поруч, на підозрілий предмет та

опитати їх, намагаючись встановити власника, або особу, яка могла цю річ залишити;

- у разі якщо власник не встановлений, негайно повідомити про знахідку водія (машиніста) транспортного засобу.

При виявленні будь-де (у тому числі на об'єктах) підозрілого предмету необхідно: не вчиняти ніяких дій: не чіпати, не відкривати та не переміщувати його; зафіксувати час його виявлення; не використовувати мобільні телефони та засоби радіозв'язку; обов'язково дочекатися прибуття оперативно-слідчої групи, фахівців Національної поліції і ДСНС та вказати місце знаходження

підозрілого предмету; домогтися щоб люди відійшли на безпечну відстань від знахідки.

При виявленні підозрілого предмету (знахідки), який може виявитися вибуховим пристроєм або боєприпасів, безпечними відстанями, виходячи з практики підриву на полігонах вибухових пристроїв і боєприпасів, слід вважати наступні рекомендовані зони евакуації та оточення:

Підозрілий предмет (знахідка): вибуховий пристрій або боєприпаси	Зона евакуації та оточення
Граната РГД-5	Не менше 50 метрів
Граната Ф-1	Не менше 300 метрів
Тротилова шашка вагою 200 грамів	50 метрів
Тротилова шашка вагою 400 грамів	75 метрів
Пивна банка місткістю 0,33 літри	60 метрів
Міна МОН-50	75 метрів
Валіза (кейс)	230 метрів
Дорожня валіза	350 метрів
Легковий автомобіль	600 метрів
Мікроавтобус	900 метрів
Вантажна автомашина (фургон)	1250 метрів

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ПРИ ОТРИМАННІ АНОНІМНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗАМІНУВАННЯ

При отриманні телефоном анонімного повідомлення про замінування необхідно:

1. Встановити контакт з невідомою особою, яка повідомила телефоном про замінування, та намагатися при цьому:

- умовити невідому особу передзвонити, посилаючись на поганий зв'язок;
- встановити мотив невідомої особи щодо замінування;
- усвідомити, які вимоги висловлює невідома особа;
- відмовити невідому особу виконувати свій задум;

2. Під час телефонної розмови спробувати визначити звідки невідома особа телефонує. Для цього:

- при наявності на телефонному апараті автоматичного визначника номеру (АВН) записати номер телефону, з якого телефонує невідома особа;

- при відсутності на телефонному апараті АВН та після завершення розмови з невідомою особою не класти слухавку на телефонний апарат, щоб на автоматичній телефонній станції не втрачався напрямок з'єднання. З іншого телефонного апарату негайно зателефонувати в територіальний підрозділ СБУ або Національної поліції, пояснити ситуацію, яка склалася.

3. Після завершення розмови з невідомою особою негайно записати:

- точний час телефонного дзвінка невідомої особи;
- отриману від невідомої особи інформацію;
- ймовірну стать невідомої особи;
- ймовірний вік невідомої особи;
- інтонацію та тембр голосу невідомої особи;
- наявність дефектів мови у невідомої особи;
- наявність звукового (шумового) фону супроводу телефонної розмови.

4. Негайно повідомити керівника об'єкта (установи, організації, підприємства тощо) про отримане телефоном анонімного повідомлення про замінування та іншу інформацію, яку вдалося встановити під час розмови.

5. Про отримання телефоном анонімного повідомлення про замінування повідомити керівника об'єкту та чергові служби Національної поліції, СБУ, ДСНС.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ПІДОЗРІЛОГО ПОШТОВОГО ВІДПРАВЛЕННЯ

Нетиповим варіантом проведення терористичних актів є використання поштового зв'язку шляхом розсилки листів, бандеролей та інших відправлень:

Ознаками підозрілого поштового відправлення для проведення терористичних актів можуть бути:

- відсутність на поштовому відправленні зворотної адреси відправника;
- наявність на поштовому відправленні адреси незнайомого відправника, надпису "особисто" або "конфіденційно", відсутність адреси отримувача;
- незвична вага та конфігурація поштового відправлення;
- сліди розкриття поштового відправлення (листів, пакетів, бандеролей та посилок);
- наявність підозрілих вкладень у поштове відправлення (порошків, потемніння паперу від хімічної обробки тощо);
- присутність у поштовому відправленні дротів або сипучих речовин;
- специфічний запах, не властивий для звичайної кореспонденції.

При виявленні підозрілого поштового відправлення:

- припинити будь-які дії з відправленням;
- поштове відправлення з ознаками наявності підозрілої речовини ізолювати в поліетиленовий пакет і перев'язати липкою стрічкою (скотчем) або шпагатом. Ні в якому разі не пробувати підозрілу речовину на смак;
- негайно ретельно обробити руки миючими засобами;
- вийти самому та вивести інших присутніх з приміщення, де знаходиться підозріле поштове відправлення;
- негайно повідомити про виявлене підозріле поштове відправлення чергові служби Національної поліції, СБУ, ДСНС, дочекатися прибуття їх представників і діяти в подальшому за їх указівкою.